

1



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2071-09

בפני : כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיאה

בעניין: אלוש הנרי

ע"י ב"כ עו"ד י. גבע ו/או עו"ד א. ישראלי

המבקש

נגד

1. דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ
2. שערי דלק-פיתוח וניהול שותפות רשומה 1994
3. דלק ש. כללי בע"מ
4. דלק מנטה קמעונאות דרכים בע"מ
5. פז חברת נפט בע"מ
- ע"י ב"כ עו"ד די סברנסקי
6. סונול ישראל בע"מ
- ע"י ב"כ עו"ד מ. זליגמן ושות'

המשיבות

1

פסק דין

2

3

4

א. מהות התובענה

5

6

זו בקשה לאשר הסכם פשרה אליו הגיעו הצדדים בבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

7

8

9

ב. עובדות רלוונטיות

10

11

המבקש תושב רמות מאיר, נוהג לרכוש ולצרוך מזה שנים ארוכות בקבוקי מים מינרלים מסוגים שונים (מי עדן, נביעות וכד') בתחנות הדלק השונות.

12

13

14

המשיבות מספקות דלק ומוצרים נלווים בפריסה ארצית במאות תחנות ברחבי הארץ.

15

16

המבקש רכש את בקבוקי המים המינרלים בתחנות הדלק השונות משיקולי נוחות ומחיר.

1 מתוך 6

2



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2071-09

1
 2 בקבוקי המים מוקמו אצל המשיבות בסמיכות למשאבות הדלק במרחק של עשרות
 3 סנטימטרים מהמשאבות.
 4
 5 לטענת המבקש, המשיבות פעלו בניגוד לדין בנוגע למכירה ואיחסון המים המינרלים וכן נוצר
 6 חשש כי אדי הדלק הנפלטים מהמשאבות יחדרו לבקבוק הפלסטיק, למים וכתוצאה מכך
 7 ייחשף המבקש לחומרים מזיקים.
 8 לטענתו, המשיבות ביצעו כלפיו עוולות של:
 9 הפרת חובה תקוקה;
 10 רשלנות;
 11 פעלו בניגוד לחוק הגנת הצרכן ולחוק עשיית עושר ולא במשפט.
 12 המבקש מעריך כי כל צרכן בקבוצה זכאי לסך של 500 ₪ בעבור נזקיו הבלתי ממוניים וכן
 13 לפיצוי בגין השבת עלות רכישת המוצרים.
 14 סעד המבקש מוערך בסכום של 284 מיליון ₪ בגין הנזק שנגרם לחברי הקבוצה.
 15
 16 המשיבות הציגו בפני המבקש מסמכים מאת היצרנים שלפיהם מכירת הבקבוקים בדרך זו
 17 אינה בניגוד לחוראותיהם.
 18 בוצעה בדיקת מעבדה מוסמכת ע"י פרופי קניג מומחה בתחום הפלסטיקה והחומרים,
 19 ומומחה בתחום הטוקסיקולוגיה לבדיקת האפשרות לתדירה אדי דלק לבקבוקים.
 20 הבדיקה העלתה, כי אין חדירה של אדי דלק למים ולבקבוקים וכי לא קיים כל סיכון
 21 לבריאות הציבור משתיית המים שבבקבוקים.
 22
 23 **ג. בדיקת תנאי החוק**
 24
 25 **התנאים**
 26
 27 סעיף 18 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 קובע, שלא ייעשה הסכם פשרה ליישוב
 28 הסכסוך שבעניינו הוגשה בקשה לאישור או בעניינו אושרה תובענה ייצוגית, אלא באישור בית
 29 המשפט.
 30
 31 בהתאם לסעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, רשאי להגיש תובענה ייצוגית אדם שיש לו
 32 עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3 (א) לחוק, המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או
 33 משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה.
 34 סעיף 10 (א) לחוק קובע, בין היתר, כי משאישור בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר
 35 בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה.
 36

2 מתוך 6



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 09-2071

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

(1) התנאי של טענה או עובדה משותפים

קובעת הפסיקה:

"אין לפרש את הדרישה לקיומן של שאלות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה כדרישה לזהות מלאה בכל השאלות הטעונות הכרעה לגבי כל קבוצת התובעים. דרישה של זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה, עובדתיות כמשפטיות, תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה למשימה בלתי אפשרית. לפיכך, יש לאמץ גישה לפיה די בכך שהשאלות העיקריות, העומדות במוקד הדיון, תהיינה משותפות לחברי הקבוצה, ואין נפקא מינא אם מתקיים שוני בשאלה משנית זו או אחרת" [רע"א 8332/96 שמש נ' דייכרט, כ"ד נה (5) 276, 297-296 (2001)].

במקרה שלפנינו אותן שאלות של משפט ועובדה רלבנטיות לכל רוכשי הבקבוקים בתחנות הדלק.

(2) אשר לסיכויי התביעה

אין מחלוקת שקיים קושי לבדוק מי רכש בקבוק מים בתחנת דלק ומתי. מטבע הדברים, כשקיים קושי לאמוד את חברי הקבוצה ולאתרם, גם קשה להוכיח נזק בהיקף שנטען או אחר. עילת התביעה תיארה בפועל חשש שייגרם נזק כתוצאה מרכישת בקבוקי מים מהמשיבות וכשמצב המים בלתי ידוע, היתה זו גם פגיעה באוטונומיה להחליט אם לרוכסם, אם לאו. בבדיקה שערכו המשיבות הסתבר כי לחששות אלה לא היה מקום. מבחינה זו התמקדות באינטרס הציבור והפגת חששותיי, הינה ההתמקדות הנכונה. הפועל היוצא הוא, שבעוד עילת התביעה האישית ספק, לאור תוה"ד, אם היתה מוכחת, הרי החשש הציבורי ושלילת האוטונומיה יכלו להתקיים. כאמור, בהיעדר קבוצה מסוימת לא סביר שהיתה קיימת אפשרות להוכיח את סכום התביעה. ניתוב הפשרה המוצעת לאינטרס הציבורי בבחינת הרגעה בזמן אמת ועריכת בדיקות מתאימות גם בעוד 5 שנים, יש בו תרומה לציבור שלא היתה קיימת אלמלא תובענה זו.

4



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2071-09

1

2

(3) הקבוצה

3

4

התייחסתי לעיל בקצירת האומר לנושא הקבוצה, ועתה אפרט:

5

6

סביר שיש קבוצה של רוכשים בתחנות הדלק; קבוצה זו לא ניתנת לאיתור;

7

מכאן – נובעים:

8

- גובה הנזק אינו ברור לאור היקף לא ברור של קבוצה קיימת.

9

- מכיוון שיחידיו הקבוצה לא ניתנים לאיתור, הסעד המתאים הוא זאגה לכלל

10

הציבור.

11

12

(4) הסכם הפשרה

13

14

מאחר ותחשיב לא קיים, גם אין צורך בבדוק של הסכם הפשרה, אלא מספיקה שקילת

15

הנושא במובן הציבורי הרחב, קרי: אם הוא יכול להיות לתועלת הציבור, אם לאו.

16

בתאריך 4.11.10 לאחר דיון בבית המשפט, הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לאישור להסדר

17

פשרה.

18

עיקרי הסכם הפשרה הם:

19

- המשיבות יישאו בעלות בדיקה נוספת עתידית.

20

- הנחת הבקבוקים הנמכרים תיעשה בתוך כלוב ייעודי לכך.

21

- התחייבות לרענן בקרב עובדיהן את הנוהל לעיל.

22

- בחלוף 5 שנים ממועד מתן פס"ד, המבקש באמצעות ב"כ, יכול לפנות לכל אחת

23

מהמשיבות בדרישה לביצוע בדיקה של דגימות מים מבקבוקי המים שיוצבו בתחנות

24

דלק.

25

- הבדיקה תבוצע בתוך 30 יום, מיום שיפנה ב"כ המבקש.

26

27

ביום 10.2.2011 פורסמו מודעות על הסכם הפשרה בשני עיתונים: "מקור ראשון" ו"דה

28

מרקר" (להלן: "העיתונים").

29

לא התקבלה כל התנגדות להסדר בין בבית-המשפט ובין במשרדי עורכי-הדין.

30

לאור מהות התביעה עפ"י המפורט לעיל, דרך הפשרה היא הדרך הנכונה.

31

32

33

34

35



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2071-09

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

(5) עמדת היועמ"ש

היועמ"ש התנגד להסכם הפשרה המוצע בין הצדדים, משתי סיבות: הראשונה – בסוברו שמאחר ומכירת בקבוקי שתייה היא פעולת מכר שמחייבת רישוי (סעי' 4.7 לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה-1995), אזי סעיף 20 להסכם הפשרה נותן גושפנקא להמשך מכירת בקבוקי מים, ללא רישוי מתאים בתחנות דלק. השניה - שהסכם הפשרה לא מעניק הטבה כלשהיא לחברי הקבוצה. דחיית נימוקי היועמ"ש נעשתה בהחלטה נפרדת, ולמען הזהירות אשוב ואציין כי אישור כל הסכם הוא עפ"י חוראות כל דין, ואין בו מתן גושפנקא להתעלם מדין רלבנטי.

(6) אי מינוי בודק

סעי' 9 ג' (ב) לחוק מחייב מינוי בודק לצורך אישור הסדר פשרה, אלא אם כן ישנם טעמים מיוחדים שיירשמו שלא למנות בודק. בפסק דינו של מותב זה ב-ת.א. (ת"א) 1668/06 בנק נ' ליימן שליסל בע"מ [פורסם בנבו (2008)] (להלן: "עניין שליסל"), הובא ציטוט מתוך עמדת היוע"פ המשפטי לממשלה שניתנה במסגרת ת.א. (ת"א) 1953/06 בש"א 16615/06 עמר נ' אסם תעשיות בע"מ [פורסם בנבו (2008)] (להלן: "ענין אסם"):

"תפקיד הבודק הוא לבחון ולבקר את פעולות הצדדים מנקודת המבט של טובת הקבוצה. בנוסף פעמים רבות, התביעה הייצוגית והפשרה שנעשתה בה מעלות סוגיות הדורשות הבנה ומומחיות. הסדר בשרה אשר אמור להיות סיכון של שני הצדדים להליך, מבוסס על נתונים רבים שנאספו על ידי הצדדים והוצגו איש לרעהו, ועל תחושותיהם וידיעתם בדבר הסיכוי של כל אחד מהם לזכות בהליך. זהו טעם נוסף ולא מרכזי לענין, גם כאשר אין מדובר בענין שבמומחיות, נדרש מינוי בודק לשם בחינת טובת הקבוצה, במנותק מטובתם האישית של התובע ובאי כוחו. הבודק אינו בגדר מומחה, אף שטוב הדבר אם ימונה מישהו שהוא גם מומחה בעניין".

בעניין שליסל הנ"ל הבעתי עמדה לפיה כאשר מוצגים בפני בית המשפט חישובים מוסכמים לעניין הנוק, והמחלוקת נוגעת לסיכויי הצלחת התביעה, יכול גם שופט להכריע בעניין.

6



בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2071-09

1 ועל כך אוסיף:
 2 כשהמדובר בפסק-דין הצופה פני עתיד, עניינו טובת הציבור, וכשחשש למגיעה בטובה זו
 3 הופרך בעזרת תו"ד מומחה, ונקבע מנגנון לבדיקה זו גם בעתיד, - איני סבורה שיש צורך
 4 במומחה לענין מהות טובת הציבור.
 5 עוד אוסיף כי מטבע הדברים, מינוי בודק לצורך הערכת הסכם פשרה כרוך בעלות כספית
 6 נכבדה אשר תוטל על הצדדים, ובמקרה דגן מדובר בהסכם פשרה, למעשה חסר סכום.

7
 8 **(7) לענין גמול לתובע הייצוגי ושכ"ט עוה"ד שלו**

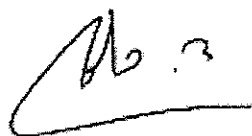
9
 10 בהתחשב במהות התביעה והתנהלותה, הופחת השכר המומלץ ע"י הצדדים ובהתאם
 11 לקביעותי, הועמד על סך של 35,000 ₪ לתובע הייצוגי, ו- 200,000 ₪ לבא-כוחו.
 12 הסכומים ישולמו ע"י המשיבות ביחד ולחוד.

13
 14
 15 **ד. סוף דבר**

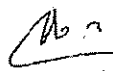
16
 17 לאור כל האמור לעיל אני מאשרת את הסכם הפשרה ונותנת לו תוקף של פסק דין.
 18 פרסום אישור הסכם הפשרה, עפ"י הוראת סעיף 25א(4) לחוק תובענות ייצוגיות, יבוצע ע"י
 19 המשיבות תוך 7 ימים ממועד מתן פס"ד זה בשני עיתונים יומיים נפוצים.

20
 21 **ניתן היום 14.6.2011, בהיעדר.**

22
 23 **המזכירות תמציא עותק פסק-דין זה, בהמצאה כדן ובפקס, לבאי-כח הצדדים.**

24
 25 

ד"ר דבורה פלפל, שופטת
 ס/נשיאה



דר' דבורה פלפל, סגן נשיא

26